

Psychologia

1. METRYCZKA	
Rok akademicki	2026/2027
Wydział	Wydział Nauk o Zdrowiu
Kierunek studiów	Położnictwo
Dyscyplina wiodąca	Nauki o Zdrowiu
Profil studiów	praktyczny
Poziom kształcenia	I stopnia
Forma studiów	stacjonarne
Typ modułu/przedmiotu	obowiązkowy
Forma weryfikacji efektów uczenia się	egzamin
Jednostka prowadząca /jednostki prowadzące	<u>Studium Psychologii Zdrowia</u> ul. Litewska 16 Warszawa Tel. 22 116 92 11 zpikm.wum.edu.pl <u>Studium Komunikacji Medycznej</u> ul. Litewska 16, pok. 207 Tel. 22 116 92 270www.skm.wum.edu.pl
Kierownik jednostki/kierownicy jednostek	dr hab. n. med. Dorota Włodarczyk dr hab. n.med. Antonina Doroszevska
Koordynator przedmiotu	dr n. o zdr. Jolanta Banasiewicz, jolanta.banasiewicz@wum.edu.pl
Osoba odpowiedzialna za sylabus)	dr n. o zdr. Jolanta Banasiewicz jolanta.banasiewicz@wum.edu.pl
Prowadzący zajęcia	Studium Psychologii Zdrowia: dr n. o zdr. Jolanta Banasiewicz, dr n. med. Hanna Rozenek, dr n. o zdr. Tomasz Duda dr n. med. Stanisław Wójtowicz

	Studium Komunikacji Medycznej: Dr hab. n. med. Antonina Doroszewska Dr Mariola Piszczatowska-Oleksiewicz mgr Karolina Mossakowska mgr Magdalena Nowak
--	---

2. INFORMACJE PODSTAWOWE			
Rok i semestr studiów	Rok I, semestr letni	Liczba punktów ECTS	2,3
FORMA PROWADZENIA ZAJĘĆ		Liczba godzin	Kalkulacja punktów ECTS
Godziny kontaktowe z nauczycielem akademickim			
wykład (W)		30 godz. Studium Psychologii Zdrowia	1
seminarium (S)		10 godzin (Studium Psychologii Zdrowia)	0,3
ćwiczenia (C)		15 godzin (10 godz. Studium Psychologii Zdrowia + 5 godzin Studium Komunikacji Medycznej)	0,5
e-learning (e-L)			
zajęcia praktyczne (ZP)			
praktyka zawodowa (PZ)			

Samodzielna praca studenta		
Przygotowanie do zajęć i zaliczeń	15	0,5

3. CELE KSZTAŁCENIA	
C1	Zapoznanie studentów z wybranymi koncepcjami psychologicznymi, umożliwiającymi rozumienie mechanizmów kierujących funkcjonowaniem człowieka.
C2	Przekazanie wiedzy na temat roli, jaką odgrywają czynniki psychospołeczne w przebiegu diagnozy i terapii chorób.
C3	Przedstawienie najważniejszych informacji na temat stresu i jego związków ze zdrowiem.
C4	Kształtowanie wrażliwości studentów na problemy psychospołeczne kobiet i ich rodzin.
C5	Przekazywanie wiedzy na temat roli, jaką odgrywają czynniki psychospołeczne w przebiegu ciąży, porodu, porodu, oraz we wczesnych fazach rozwoju dziecka.
C6	Przedstawienie najważniejszych zagadnień związanych z niepowodzeniami w prokreacji.
C7	Przekazywanie wiedzy na temat okołoporodowych zaburzeń nastroju.
C8	Przekazywanie wiedzy na temat okresów psychospołecznych życia kobiety .
C9	Wyposażenie w wiedzę psychologiczną dotyczącą płodności.
C10	Kształtowanie praktycznych umiejętności psychologicznych przydatnych w pracy położnej.
C11	Kształtowanie umiejętności funkcjonowania w zespole, skutecznego radzenia sobie ze stresem, udzielania wsparcia psychologicznego, profilaktyki wypalenia zawodowego)
C12	Przekazanie wiedzy na temat celów komunikacji interpersonalnej oraz komunikacji w praktyce medycznej
C13	Przekazanie wiedzy o metodach usprawniających komunikację w praktyce medycznej oraz pogłębienie umiejętności w tym zakresie.
C14	Zdobycie i rozwinięcie podstawowych umiejętności komunikacyjnych wpływających pozytywnie na jakość kontaktu z pacjentką
C15	Rozpoznanie ograniczeń, przyzwyczajzeń, które utrudniają komunikację z pacjentką.
C16	Omówienie zasad nawiązywania kontaktu z pacjentką i jej bliskimi, przekazywania informacji.
C17	Kształtowanie umiejętności stosowania dialogu motywacyjnego w komunikacji z pacjentką.

4. STANDARD KSZTAŁCENIA – SZCZEGÓŁOWE EFEKTY UCZENIA SIĘ	
Symbol i numer efektu uczenia się zgodnie ze standardami uczenia się	Efekty w zakresie (zgodnie z załącznikiem do Rozporządzenia Ministra NiSW z 26 lipca 2019)
Wiedzy – Absolwent* zna i rozumie:	

Załącznik nr 4A do Procedury opracowywania i okresowego przeglądu programów studiów
(stanowiącej załącznik do Zarządzenia nr .../2024 Rektora WUM z dnia2024 r.)

B.W1	psychologiczne podstawy rozwoju człowieka, jego zachowania prawidłowe i zaburzone.
B.W2	problematykę relacji człowiek – środowisko społeczne i mechanizmy funkcjonowania człowieka w sytuacjach trudnych.
B.W3	etapy rozwoju psychicznego człowieka i występujące na tych etapach prawidłowości.
B.W4	pojęcie emocji i motywacji oraz zaburzenia osobowościowe.
B.W5	podstawowe zagadnienia z zakresu psychologii prenatalnej i prokreacyjnej.
B.W6	etapy rozwoju dziecka od poczęcia do narodzin, czynniki psychospołeczne warunkujące jego rozwój w okresie prenatalnym i czynniki sprzyjające tworzeniu się więzi rodziców z dzieckiem poczętym.
B.W7	psychospołeczne aspekty kolejnych okresów w życiu kobiety od pokwitania do senium, oraz tranzykcji płci.
B.W8	istotę, strukturę i zjawiska zachodzące w procesie przekazywania i wymiany informacji oraz modele i style komunikacji interpersonalnej.
B.W9	specyficzne problemy występujące w poszczególnych okresach życia kobiety (okres dojrzewania, okołoporodowy, klimakterium).
B.W10.	znaczenie wsparcia społecznego i psychologicznego w zdrowiu i chorobie oraz w sytuacjach szczególnych w opiece zdrowotnej, w szczególności w opiece położniczej, neonatologicznej i ginekologicznej.
B.W11.	teorie stresu psychologicznego, zależności między stresem a stanem zdrowia oraz inne psychologiczne determinanty zdrowia.
B.W12.	podejście salutogenetyczne i podejście patogenetyczne do zdrowia i choroby.
B.W13.	procesy adaptacji człowieka do życia z chorobą przewlekłą lub o niepomyślnym rokowaniu i uwarunkowania tych procesów.
B.W14.	techniki radzenia sobie ze stresem, redukcji lęku, metody relaksacji oraz mechanizmy powstawania zespołu wypalenia zawodowego i zapobiegania jego powstawaniu.

Umiejętności – Absolwent* potrafi:

B.U1	rozpoznawać zachowania prawidłowe, zaburzone i patologiczne.
B.U2	oceniać wpływ choroby i hospitalizacji na stan fizyczny i psychiczny człowieka.
B.U3.	rozpoznawać zaburzenia w funkcjonowaniu społecznym człowieka oraz oceniać proces adaptacji człowieka w różnych kontekstach zdrowia i choroby, a także wskazywać rolę wsparcia społecznego i psychologicznego w opiece nad człowiekiem zdrowym i chorym.
B.U4.	oceniać funkcjonowanie człowieka w sytuacjach trudnych takich jak stres, frustracja, konflikt, trauma, żaloba, przemoc fizyczna, przemoc seksualna oraz wprowadzać elementarne formy pomocy psychologicznej, a także informować o specjalistycznych formach pomocy.
B.U5	rozpoznawać problemy psychospołeczne macierzyństwa małoletnich i kobiet w późnym wieku oraz wskazywać rolę wychowania seksualnego w życiu człowieka.
B.U6.	rozpoznawać problemy psychologiczne związane z prokreacją (zaburzenia płodności, aborcja, poronienie, utrata dziecka w okresie okołoporodowym) i udzielać wsparcia psychicznego.
B.U7.	rozpoznawać problemy psychologiczne i zaburzenia psychiczne występujące u kobiet w okresie ciąży, porodu i połogu oraz w okresie klimakterium, a także w związku z tranzycją płci.

B.U8.	identyfikować błędy i bariery w procesie komunikowania się w sytuacjach trudnych, wykazywać umiejętność aktywnego słuchania oraz tworzyć warunki do prawidłowej komunikacji z pacjentką i członkami zespołu interprofesjonalnego.
B.U9.	wykorzystywać techniki komunikacji werbalnej i pozawerbalnej w opiece nad kobietą, w tym nad pacjentką i jej rodziną w sytuacji straty ciąży, ciężkiej choroby lub niepełnosprawności dziecka oraz choroby przewlekłej lub o niepomyślnym rokowaniu.
B.U10	wskazywać i stosować właściwe techniki redukowania lęku i metody relaksacyjne.
B.U11.	wskazywać i stosować właściwe techniki redukowania lęku i metody relaksacyjne.
B.U12.	stosować techniki zapobiegania zespołowi wypalenia zawodowego oraz rozwijać zasoby osobiste umożliwiające radzenie sobie z zespołem wypalenia zawodowego.

*W załącznikach do Rozporządzenia Ministra NiSW z 26 lipca 2019 wspomina się o „absolwencie”, a nie studencie

5. POZOSTAŁE EFEKTY UCZENIA SIĘ	
Numer efektu uczenia się	<i>(pole nieobowiązkowe)</i> Efekty w zakresie
Wiedzy – Absolwent zna i rozumie:	
W1	
W2	
Umiejętności – Absolwent potrafi:	
U1	
U2	
Kompetencji społecznych – Absolwent jest gotów do:	
K1	kierowania się dobrem pacjenta, poszanowania godności i autonomii osób powierzonych opiece, okazywania zrozumienia dla różnic światopoglądowych i kulturowych oraz empatii w relacji z pacjentem i jego rodziną.
K2	przestrzegania praw pacjenta.
K3	zasięgania opinii ekspertów w przypadku trudności z samodzielnym rozwiązaniem problemu.
K4	przewidywania i uwzględniania czynników wpływających na reakcje własne i pacjenta.
K5	dostrzegania i rozpoznawania własnych ograniczeń w zakresie wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych oraz dokonywania samooceny deficytów i potrzeb edukacyjnych.
K6	kierowania się dobrem pacjenta, poszanowania godności i autonomii osób powierzonych opiece, okazywania zrozumienia dla różnic światopoglądowych i kulturowych oraz empatii w relacji z pacjentem i jego rodziną.
K7	przestrzegania praw pacjenta.

6. ZAJĘCIA		
Forma zajęć	Treści programowe	Efekty uczenia się
Wykład 1 (Studium Psychologii Zdrowia) 3 godziny	Psychologia jako nauka. Psychologiczne tradycje w badaniach nad zdrowiem i chorobą.	B.W1,B.W2, BU.2,B.U3
Wykład 2 (Studium Psychologii Zdrowia) 3 godziny	Koncepcje człowieka w różnych modelach opieki medycznej. Wybrane zagadnienia dotyczące osobowości człowieka. Różnice indywidualne.	B.W1,B.W4, B.U1,B.U3
Wykład 3 (Studium Psychologii Zdrowia) 3 godziny	Emocje. Funkcje i ekspresja emocji. Aspekty poznawcze i regulacyjne. Motywacja. Rodzaje motywacji. Czynniki determinujące proces tworzenia się motywacji. Motywacja a procesy poznawcze i emocjonalne. Motywacja a działanie człowieka.	B.W1,B.W2,B.W4, B.U1,B.U3,B.U4
Wykład 4 (Studium Psychologii Zdrowia) 3 godziny	Wybrane zagadnienia z zakresu psychopatologii. Zachowania prawidłowe i zaburzone.	B.W1,B.W2,B.W4 ,B.U1,B.U2,B.U3,K1,K2,K5,K6
Wykład 5 (Studium Psychologii Zdrowia) 3 godziny	Psychologiczne aspekty niepłodności. Psychologiczne aspekty stosowania metod wspomaganego rozrodu.	B.W2, B.W5,B.W9,B.W10,B.U1,B.U2, B.U3.B.U4,B.U5,B.U6
Wykład 6 (Studium Psychologii Zdrowia) 3 godziny	Okres prenatalny i noworodkowy. Tworzenie więzi między matką a dzieckiem. Wiąż między matką a dzieckiem-analiza studiów przypadków.	B.W3,B.W5,B.W6,B.U6.B.U7 K1,K2
Wykład 7 (Studium Psychologii Zdrowia) 3 godziny	Psychospołeczne aspekty seksualności w okresie pokwitania. Psychospołeczne aspekty seksualności w okresie prokreacji. Psychospołeczne aspekty tranzykcji płci.	B.W1,B.W2,B.W3,B.W5,B.W7,B.W9.B.W10 B.U1,B.U3,B.U5, B.U7,K1,K2,K5,K7
Wykład 8 (Studium Psychologii Zdrowia) 3 godziny	Psychologiczne i społeczne aspekty okresu menopauzy Psychospołeczne aspekty seksualności w okresie przekwitania i senu.	B.W1,B.W2,B.W3,B.W5,B.W7,B.W9,B.W10, B.U1,B.U3,B.U5, B.U7,K1,K2,K5,K7
Wykład 9 (Studium Psychologii Zdrowia) 3 godziny	Wsparcie społeczne w opiece położniczej, neonatologicznej i ginekologicznej. Rodzaje pomocy psychologicznej w rozwiązywaniu problemów zdrowotnych.	B.W2,B.W7, B.W.10, B.W11
Wykład 10 (Studium Psychologii Zdrowia) 3 godziny	Wybrane zagadnienia dotyczące zdrowia psychicznego w pracy położnej. Wypalenie zawodowe -mechanizmy i profilaktyka.	B.W2,B.W4,B.W10. B.W11.B.W14.

Załącznik nr 4A do Procedury opracowywania i okresowego przeglądu programów studiów
(stanowiącej załącznik do Zarządzenia nr .../2024 Rektora WUM z dnia2024 r.)

Seminarium 1 (Studium Psychologii Zdrowia) 4 godziny	Zjawisko stresu. Stres. Definicja i rodzaje stresu. Objawy i następstwa stresu. Radzenie sobie ze stresem. Redukcja lęku i stosowanie technik relaksacyjnych.	B.W1.B.W2, B.W10,B.W11,B.W14 ,B.U1,B.U3,B.U4,B.U10,B.U11,B.U12
Seminarium 2 (Studium Psychologii Zdrowia) 3 godziny	Wprowadzenie do psychologii zdrowia. Zagadnienie zdrowia w świetle wybranych koncepcji psychologicznych. Psychospołeczne czynniki ryzyka chorób somatycznych.	B.W2.,B.W2., B.W11, B.W12, B.U1, B.U3.,
Seminarium 3 (Studium Psychologii Zdrowia) 3 godziny	Choroba i chorowanie. Postawy wobec choroby. Psychologiczne aspekty straty. Umieranie. Śmierć. Proces żałoby.	B.W2, B.W11, B.W13,B.U1,B.U2, B.U3,B.U4, B.U12K1,K2,K5,K6,K7
Ćwiczenia 1 (Studium Psychologii Zdrowia) 2 godziny	Wybrane psychologiczne aspekty okresu ciąży.	B.W1,B.W3,B.W5,B.W6 B.U1,B.U2,B.U3,B.U5,B.U6,B.U7 K1,K2,K5,K6,K7
Ćwiczenia 2 (Studium Psychologii Zdrowia) 2 godziny	Sytuacje psychologicznie trudne w okresie oczekiwania na dziecko.	B.W2,B.W5, B.W10, B.W13, B.U2,B.U3B.U4,B.U5,B,U6, B.U10, K1,K2,K5,K6,K7
Ćwiczenia 3 (Studium Psychologii Zdrowia) 2 godziny	Psychologiczne aspekty porodu i porodu. Sytuacje psychologicznie trudne w okresie porodu i porodu.	BW2,B.3,B.W5,B,W6,B.W7,B.W10,B.W14. B.U2,B.U4,B.U5, B.U6, B.U7K1,,K2,K5,K6,K7
Ćwiczenia 4 (Studium Psychologii Zdrowia) 2 godziny	Psychologiczne i społeczne aspekty porodu przedwczesnego.	BW2,B.W5,B,W6,B.W7,B.W9,B.W10,B.W13 B.U2,B.U4,B.U5, B.U6,B.U7, K1,,K2,K5,K6,K7
Ćwiczenia 5 (Studium Psychologii Zdrowia) 2 godziny	Psychologiczne aspekty porodu. Poporodowe zaburzenia nastroju: Czynniki ryzyka, objawy, postępowanie.	BW2,B.W5,B,W6,B.W7,B.W9,B.W10 B.U1,B.U2,B.U3,B.U4,B.U5, B.U7, K1,,K2,K5,K6,K7
Ćwiczenia prowadzone przez Studium Komunikacji Medycznej	C1. Podstawowe umiejętności komunikacyjne w praktyce położnej. Uwzględnianie perspektywy pacjentki. C2 Przekazywanie informacji i motywowanie do przestrzegania zaleceń.	B.U7, B.U8, K1, K2

7. LITERATURA

Obowiązkowa

1. Włodarczyk D, Łazarewicz M. (red.). Psychologia w medycynie i naukach o zdrowiu. Warszawa: Wydawnictwo PWN, 2026 (wybrane rozdziały podane przez prowadzącego zajęcia)
2. Podręcznik Empatii – wydanie kieszonkowe. Popa-Velea i in. Wydawnictwo WUM: 2026.
i. Do pobrania z: <https://erudite-project.eu/empathy-manual/>

Link do platformy ERUDITE <https://erudite-empathy-platform.eu/pl/home-polski/> [studenci po ZAREJESTROWANIU mogą wykonać pomiar empatii (CASES, TEQ, EAS) oraz reaktywności interpersonalnej (IRI) i roszczeniowości akademickiej (AES). Po wykonaniu poszczególnych skal otrzymuje się pojedynczy wynik poziomu (bez opisu). Wykonanie CASES + TEQ + AES daje "Raport końcowy" z szerszym opisem i praktycznymi wskazówkami dotyczącymi dalszego rozwoju]

3. Heszen Celińska I. Sęk H. (2020) Psychologia zdrowia, PWN (wybrane rozdziały podane przez prowadzącego zajęcia)
4. Makara-Studzińska M., Iwanowicz-Palus G., (2019) Psychologia w położnictwie i ginekologii. Wydawnictwo Lekarskie PZWL
5. Drozdowska I., Doroszevska A., Komunikacja w opiece zorientowana na osobę, w: Opieka zorientowana na osobę. Person centered care, red. N. Sak-Dankosky and L. Serafin, PZWL, Warszawa 2024, s. 64-78.

Uzupełniająca

1. Hanley J. (2022) Zaburzenia psychiczne w ciąży i połogu Wydawnictwo Edra
2. Ostrowska A. (2020) Jak rozmawiać z pacjentem? Anatomia komunikacji w praktyce lekarskiej, Fundacja Polska Liga Walki z Rakiem, Wydawnictwo IFiS PAN

8. SPOSOBY WERYFIKACJI EFEKTÓW UCZENIA SIĘ

Symbol przedmiotowego efektu uczenia się	Sposoby weryfikacji efektu uczenia się	Kryterium zaliczenia
STUDIUM PSYCHOLOGII ZDROWIA		
B.W1, B.W2. B.W3 B.W4,B.W4 B.W5 B.W6, B.W7, B.W9. B.W10. B.U1,B.U2 B.U3. B.U4 B.U5, B.U6. B.U9,B.U10,K1,K2,K5,K6,K7.	Dyskusja problemowa z formułowaniem praktycznych wskazówek Realizacja zadań przedstawionych przez prowadzącego zajęcia. Egzamin w formie testu wiadomości jednokrotnego wyboru, z 4 wariantami odpowiedzi, przeprowadzony stacjonarnie, obejmujący treści realizowane na wszystkich wykładach, seminariach i ćwiczeniach, prowadzonych przez Studium Psychologii Zdrowia i Studium Komunikacji Medycznej. Liczba możliwych podejść do egzaminu: 2	1.Obecność na wszystkich seminariach i ćwiczeniach. -możliwość odpracowania zajęć z inną grupą, po umówieniu się z prowadzącym -w przypadku braku możliwości odpracowania nieobecności, przygotowanie i omówienie studium przypadku z obszaru psychologii prokreacji, zgodnie z tematyką podaną przez prowadzącego 2.Uzyskanie zaliczenia zadań, przekazanych przez osobę prowadzącą zajęcia 3.uzyskanie co najmniej 60 % prawidłowych odpowiedzi na egzaminie końcowym
STUDIUM KOMUNIKACJI MEDYCZNEJ		
B.W8, B.W9	Zaliczenie aktywności e-learningowych zgodnie z harmonogramem podanym w e-zajęciach	Uzyskanie co najmniej 51% zadań w kursie e-learningowym.

B.U7, B.U8, K1, K2	Wejściówka na pierwszych ćwiczeniach z treści przedstawionych podczas wykładów. Przygotowanie i przeprowadzenie rozmowy z pacjentką	Uzyskanie co najmniej 51% punktów z wejściówki i rozmowy z pacjentką.
--------------------	---	---

9. INFORMACJE DODATKOWE

Obecność na wszystkich seminariach i ćwiczeniach jest obowiązkowa. W razie pojedynczych nieobecności należy je odrobić z inną grupą po porozumieniu z osobą prowadzącą zajęcia z daną grupą.

Osoby, które chciałyby uczęszczać na wszystkie zajęcia z inną grupą są proszone o złożenie podania o zmianę grupy na początku roku akademickiego do kierownika Studium Psychologii Zdrowia: dr hab. Doroty Włodarczyk.

Przy Studium Psychologii Zdrowia działa psychologiczne SKN PSYCHE. Opiekunem Koła jest dr n. o zdr. Magdalena Łazarewicz.

Informacje dotyczące zajęć prowadzonych przez Studium Komunikacji Medycznej:

Przed ćwiczeniami należy zrealizować wykłady w formie e-learningowej, które będą dostępne na platformie www.e-learning.wum.edu.pl.

Przy Studium Komunikacji Medycznej działa SKN Komunikacji i Edukacji Medycznej; opiekunka koła: dr hab. n. med. Antonina Doroszevska (antonina.doroszevska@wum.edu.pl); Strona SKN – <http://www.facebook.com/sknedumedwum>

Prawa majątkowe, w tym autorskie, do sylabusu przysługują WUM. Sylabus może być wykorzystywany dla celów związanych z kształceniem na studiach odbywanych w WUM. Korzystanie z sylabusu w innych celach wymaga zgody WUM.

UWAGA

Końcowe 10 minut ostatnich zajęć w bloku/semestrze/roku należy przeznaczyć na wypełnienie przez studentów
Ankiety Oceny Zajęć i Nauczycieli Akademickich